

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

Факултет по икономика

Утвърдил:

Ректор:

(Проф. д-р Х. Янчева)

Актуализирана с решение на АС Протокол № 9/11.03.2019 г.

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА:

Икономика и управление (селско стопанство)

Образователна и научна степен: ДОКТОР

Ниво 8 по Националната квалификационна рамка

Област на ВО: 3 Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8 Икономика

ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Целта на докторската програма е да подготвя специалисти в областта на икономиката и управлението на селското стопанство, да създава кадри с изследователски и преподавателски потенциал, посредством което да обезпечава устойчивото развитие на аграрния бизнес, на научните и образователните институции в страната и ЕС.

Обучението по докторската програма е уникално за страната, не само от гледна точка на материалната база на АУ-Пловдив, включваща пълен набор от земеделска техника, учебно-опитни полета (над 2000 дка.), животновъдни стопанства, Агроекологичен център, Акредитиран лабораторен комплекс, Демонстрационен център за електронна търговия, но и поради осигурената мрежа от партньорски институции и фирми от практиката (над 100), в които докторантите провеждат част от своите изследвания.

Аграрният университет – Пловдив е водеща организация по Националната научна програма „Здравословни храни за силна биоикономика“, по много национални и международни проекти, което дава възможност на докторантите да провеждат качествени научни изследвания, осигурява им достъп до богата емпирична информация, необходима за техните анализи, предлага им условия за обмяна на опит и добри практики с партньори от Европа и от света.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРИДОБИЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

Тенденциите в човешката популация, климата, глобализацията, и биологичното разнообразие създават предизвикателства пред селското стопанство за обезпечаването на обществата с все повече храни и суровини с все по-малко ресурси. Гарантирането на устойчиво аграрно развитие се обляга на знанията, опитът и добрите практики от миналото, но се базира и на възможностите, които дават научните изследвания, иновациите, новите технологии.

Съвременното развитие на земеделието и селските райони в България и в ЕС се обуславя от наличието на квалифицирани икономисти с функционални и отраслови познания, способни да организират и управляват стопански предприятия, да ръководят административни институции, да анализират социално-икономическата конюнктура и предлагат производствени и институционални решения, да провеждат научно-теоретични, методологични и практико-приложни изследвания, да преподават, образоват и консултират.

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

Обучението, комбиниращо икономически, социални, хуманитарни, аграрни, технологични и природни науки, както и практическа подготовка, гарантира на докторантите придобиването и усъвършенстването на знания, умения, опит, професионални и личностни компетентности, критично и аналитично мислене, способност за разрешаване на икономически проблеми и казуси, новаторство и предприемчивост.

А. Знания

- теоретични, методологични и практикоприложни знания по икономика и управление на селското стопанство;
- за потенциала, състоянието, тенденциите и перспективите в развитието на съвременните организационни форми на аграрния бизнес;
- за ролята на природния, човешкия, материалния и социалния капитал за устойчивото развитие на земеделието и селските райони;
- за конвенционалните и иновативни аграрни производствени системи и маркетингови стратегии;
- за новите технологии и иновации в селското стопанство и аграрния бизнес;
- за ефективното функциониране на аграрните предприятия в реална и конкурентна среда;
- за възможностите и условията на националните и европейските фондове и програми за подкрепа на земеделието и селските райони;
- за европейската аграрна политика и специфичното ѝ приложение в България;

- за спецификата и методите на научното изследване в областта на аграрната икономика и управление;
- за особеностите на преподаването по икономика и управление на селското стопанство;

Б. Умения

- за организиране и провеждане на научни изследвания, анализ на резултатите и предлагане на обосновани решения и оптимизационни модели;
- за търсене, извличане, подреждане, синтезиране и оценяване на информация от централизирани и децентрализирани източници, анкетни проучвания и електронни бази данни;
- да изготвят научни доклади и публикации, в които адекватно да интерпретират получените резултати;
- да демонстрират пред заинтересована аудитория резултати и анализи от научни изследвания, както и решения на съществуващи проблеми;
- да създават, ръководят и контролират експертни групи, екипи и организации;
- да следят параметрите на бизнес средата, да планират производствените процеси, адаптирайки се към институционалната и пазарна динамика;
- да учат, да работят и да се усъвършенстват през целия си живот;
- да прилагат технологични, управленски и маркетингови иновации в практиката;
- да разработват, внедряват и управляват изследователски и инвестиционни проекти в областта на земеделието и развитието на селските райони;
- да консултират земеделски производители, административни служби, банки и др.;

В. Лични и професионални компетентности

В.1. Самостоятелност и отговорност

- да открива актуални проблеми в научната област и практиката, въз основа на което да планира, организира и провежда самостоятелни проучвания;
- концептуално и абстрактно мислене;
- отговорност, предприемчивост, интелектуална гъвкавост, вискателност и коректност в бизнеса или научните изследвания;
- самооценка и самокритика на работата и получените резултати;
- адаптивност и гъвкавост към динамиката на външната среда, бизнес процесите, технологиите и иновациите;
- лидерство при формирането и ръководенето на екипи и при концептуализирането, разработването и изпълнението на проекти;
- дефиниране и обосноваване на иновативни политики и инструменти в областта на икономиката и управлението на селското стопанство;

V.2. Компетентности за учене

- системна и задълбочена самооценка на придобитите познания и идентифициране на липсващите;
- засилен интерес към заобикалящия свят и желание за непрекъснато разширяване на собствения мироглед с нови знания и разбирания;
- способност да извлича информация от различни източници, да я анализира, синтезира и подбира;
- да прави критичен преглед на съществуващите научни концепции, да ги адаптира към актуалната ситуация или да дефинира иновативни решения на конкретни проблеми;

V.3. Комуникативни и социални компетентности

- концентрация и професионален подход при търсенето на данни и проучване мненията на заинтересованите страни;
- спокойствие при говорене пред публика и увереност при презентирането на научни резултати, бизнес концепции и политики;
- работа в екип;
- ефективно водене на преговори, дискутиране, аргументиране и защита на собствените тези;
- търговски умения;
- успешно организиране изпълнение и контрол на проекти;
- професионално общуване на поне един чужд език;

V.4. Професионални компетентности

- да преподават на ученици, студенти и курсисти в областта на икономиката и управлението на селското стопанство;
- да обосновават, организират и провеждат сложни научни изследвания;
- да създават устойчиви производствени и институционални модели и успешно да ги внедряват в практиката;
- да идентифицират и решават комплексни научни или практически проблеми чрез интегрирането на конвенционални и иновативни методи и инструменти, в условията на динамична среда;
- да проектират, изграждат и управляват сложни производствени структури в селското стопанство и аграрния бизнес;
- да създават или променят политики и да адаптират инструментариуми за въздействие върху селското стопанство и селските райони, гарантирайки тяхното устойчиво развитие и конкурентоспособност, в условията на глобализация климатични промени;

ОБЛАСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ

Придобилите ОНС Доктор по Икономика и управление (селско стопанство) от Аграрен университет – Пловдив могат успешно да се реализират:

- като университетски преподаватели;
- като изследователи в научни институти и организации;
- като мениджъри на високо равнище в предприятия, кооперации, холдинги, търговски дружества /регионални, национални и международни/;
- в структурите на държавната администрация – Министерството на земеделието и храните, Националната служба за съвети в земеделието и др.;
- в управлението на регионалните служби, съвети и агенции;
- в Националната агенция по приходите;
- като консултанти при разработване на бизнес проекти и инвестиционни стратегии;
- като експерти на високо ниво в банкови и застрахователни компании;

Докторската програма е актуализирана на КС на катедра „Икономика”, Протокол № 197/07.03.2019 г. и на ФС на факултет „Икономика ”, Протокол № 181/08.03.2019 г.

Р-л катедра: .....
(проф. д-р И. Пенев)

Декан:.....
(доц. д-р Д. Атанасов)